

Genieten in Oost-Zweden

Afgelopen zomer hebben wij een fantastische vakantie in Zweden gehad. Begin juli zijn we via Puttgarden-Rodby (50 minuten) en Helsingör-Helsingborg (20 minuten) naar de oostkust van Zweden gereden. De oversteek kostte als combinatieticket €125,- voor een enkele reis auto plus trailer. De boten varen allebei frequent en reserveren was niet zinvol aangezien je bij grote drukte toch in de file staat en niet bij het loket komt. Wij zijn op de heenweg s' nachts overgestoken in verband met de verwachte drukte door de Duitse schoolvakanties. De reis was in totaal 1200 km en die hebben we in 17 uur, inclusief

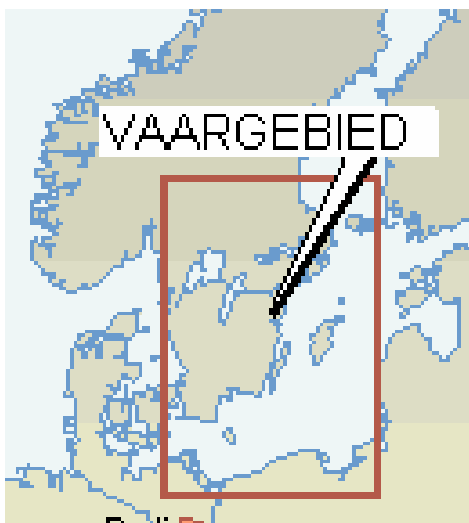
normale stops en ferry's, afgelegd.

We zijn onze zeiltocht begonnen in Norrköpping, zo'n 80 mijl ten zuiden van Stockholm en hebben gezeild tussen de scheren (= kleine eilanden) naar Södertälje waar we de Mälaren in zijn gegaan. De Mälaren is een binnenmeer, zo groot als de Waddenzee, waar heel veel beboste eilanden in liggen. Van daaruit zijn we de oostkant van Stockholm ingevaren.

In deze stad met veel oude gebouwen en zo mogelijk nog meer musea hebben we twee dagen rondgebanjerd. Heel boeiend was het Wasa-museum

waar een 69 meter lang schip ligt dat in 1628 op haar maidentrip in het zicht van de haven is gekapseisd en gezonken. Vanaf 1960 is dat schip gelokaliseerd en geborgen. Het verkeert in uitstekende staat mede dankzij het brakke water waar het eeuwenlang in gelegen heeft. De vele openluchtconcerten in de parken geven de stad een heel prettige sfeer.

Vervolgens zijn we de archipel van Stockholm ingevaren. Dit is een gebied voor de kust met zo'n 24.000 eilandjes. De eilanden houden de deining vanuit open zee tegen en houden ook het zoute water bij de kust weg. Er zijn geen kwallen en de temperatuur van het water was 23 graden; heerlijk zwemmen dus. In dit gebied zijn ontelbaar veel beschutte overnachtingsplekjes te vinden en de Zweden hebben de grappige gewoonte om expres naar bepaalde drukke ankerplekken te trekken om elkaar daar te ontmoeten. Ankeren gebeurt veelal met een hekanker en voorlijnen naar een rots. Voor dat achteranker hebben ze bijna allemaal een speciale platte lijn die op een rol zit. Wij schaften ons ook zo'n Zweedse 'ankerlinie' aan en hebben daar al veel plezier van gehad. Verder hebben Zweden de gewoonte om vooral met de wind mee te varen en als ze uiteindelijk toch een keer tegen de wind in

moeten vinden ze dat een hele klus.

Maar het zijn wel fanatieke zeilers want ook met licht weer en tegenwind wordt de motor zo min mogelijk gebruikt. Wat voor ons nogal frustrerend was dat er aan de Oostkust veel prachtige, lange, slanke en hooggetuigde jachten zijn, die allemaal sneller en hoger varen dan wij. In Nederland zijn we niet gewend om steeds ingehaald te worden, maar hier moesten we keer op keer onze meerdere erkennen.

Hoewel het vaarseizoen maar kort is, van half juni tot eind augustus, is het in die weken doorgaans heel stabiel en mooi zomerweer. Wij hebben bijna alle dagen veel zon gehad en slechts een paar dagen waarop het wat geregend heeft, maar nooit een hele dag en het werd ook niet koud. De temperaturen lagen tussen de 22 en 28 graden en s' nachts koelde het prettig af, zodat we heerlijk sliepen. De wind waait meestal uit richtingen tussen zuidwest en oost,

noordelijke winden hebben wij niet meergemaakt. De windkracht is gemiddeld 3 beaufort. Vanaf 15.00 uur trok de wind vaak aan ten gevolge van de zuiging van het opgewarmde land. Ze zeggen dat de Oostkust beter weer heeft dan de Westkust omdat de meeste regen er dan al uit is. Ook stormt het er s' zomers eigenlijk nooit.

Het vaargebied is zo uitgestrekt en mooi en heeft zulke ideale zeilomstandigheden dat we er gemakkelijk nog jaren kunnen rondvaren zonder in herhaling te vallen. Wel lijken de eilandjes allemaal wat op elkaar

en dat gaf ons na drieënhalve week een verzadigd gevoel. Nog meer 'schilderijtjes' van dezelfde schilder voegt dan niet zoveel meer toe. Daar komt bij dat de dorpjes en stadjes niet veel voorstellen. Ze zijn al heel trots als een dorpje één gezellige winkelstraat en wat restaurantjes bij de haven heeft. We hebben de Zweden als heel behulpzame en open mensen leren kennen.

Ze laten je in principe met rust totdat je zelf door middel van één vraag of opmerking je belangstelling laat blijken en dan zijn ze heel gastvrij. De meesten spreken goed Engels en allemaal zijn ze heel enthousiast over hun eigen land. Althans zolang het niet over de muggen en vliegen gaat want daar zijn er s' avonds legio van. Wij waren heel blij met onze klamboe die we s' avonds boven de kuip ophingen zodat we lekker buiten konden zitten. Ook de elektrische vliegenmepper, een soort tennisracket op batterijen, heeft zijn prijs dubbel en dwars opgeleverd.

Een ander probleem is het navigeren tussen alle stenen door. Toen ik aan een oudere Zweedse dame vertelde dat we een steen hadden geraakt, stelde ze me gerust door te zeggen dat ze niet zou geloven dat we in Zweden gevaren hadden als we geen steen geraakt zouden hebben. Dat we die steen raakte lag niet aan een fout op de kaart maar aan even drie minuten niet opletten toen we aan het kruisen waren... Gelukkig kwam de kiel ophoog in plaats van dat we met de romp op de steen schoven. Een gouden tip voor dit zeilgebied was het advies om een klein rood plakkertje te maken dat je iedere keer dat je op de kaart kijkt, verplaatst naar de nieuwe positie. Dat maakt dat je niet steeds eerst moet zoeken op de kaart waar je ook alweer was, want alles lijkt op elkaar en je bent verdwaalt voor je het weet. Gelukkig varen er

wel zoveel bootjes rond dat je de hoofdroutes daar wel uit kan afleiden.

Helaas bestaan die andere bootjes deels uit speedboten en die hebben de gewoonte om op volle snelheid vlak langs rustig zeilende jachtjes te varen met alle gevolgen van dien. We hebben al snel besloten om ons er maar niet aan te ergeren want dan heb je alleen jezelf maar te pakken. De speedboten worden door de Zweden vooral gebruikt om naar hun zomerhuisje op een van de vele eilanden te varen.

Een veelgestelde vraag is of Zweden duur is. Ons is het wel

meegevallen. We zijn heel goedkoop gehesen door gepensioneerde leden van de NSK, de zeilclub van Norrschöpping. Voor 15 euro gingen we met een soort treintje te water en de mast werd er bovendien met een speciale mastenkraan overeind gezet. De kraan staat op het terrein van de NSK aan de Bråvikswagen 76 in Lindö, een buitenwijk van Norrköping. Jan Larsson heeft ons te water gelaten, hij spreekt goed Engels en we konden prima afspraken met hem maken (telefoon +46 (0)11 147735 of mobiel: +46 (0)70 3131367 of e-mail: larsson.jangland@telia.com). De auto en trailer mochten op hun terrein blijven staan en daar hoefden we niet voor te betalen. Het is niet hermetisch afgesloten, maar er werd ons verzekerd dat de kans op diefstal daar minimaal is.

De havens kosten afhankelijk van de populariteit tussen de 7 en 18 euro. In Stockholm hadden wij de mazzel, dat de haven bijna vol was en dat we met eigen hekanker bij de keien moesten aanleggen. Dat kostte vervolgens slechts €8 per dag in plaats van de officiële €18. Wat wel grappig, maar voor ons niet gunstig, was dat ze voor gasten één vaste prijs hebben onafhankelijk van de lengte of breedte van de boot. Ook typisch Zweeds is dat veel havens een gratis sauna hebben in het douchegebouw. De boodschappen waren gemiddeld 20 % duurder, maar voor wijn betaal je meer dan het dubbele. Ook uit eten gaan is een dure aangelegenheid.

We hadden in Nederland al het boek 'Rund Schweden 2' een Duitse pilot voor de Zuid- en Oostkust van Zweden aan geschaft en twee kaartensets à €75,- per set van het 'Sjöfartsverket': Båtsportkort A (Ostkusten) en C (Stockholms skärgård). In Zweden kochten we er de speciale hoezen bij, die onmisbaar zijn, omdat je op een dagtocht al gauw 6 verschillende kaarten nodig hebt. De hoezen zaten als een fotomapje aan elkaar, waardoor de volgorde gehandhaafd bleef, zodat we de kaarten droog hielden. Toen we zeker wisten dat we ze nodig hadden kochten we in een lokale boekhandel de kaarten voor de Mälaren (D). We hebben in Zweden maar één redelijke watersportzaak gevonden en we vermoeden dat ze zelf vooral gebruik maken van postorderbedrijven.

We zijn in drieënhalve week slechts twee Nederlandse jachten tegengekomen, waarschijnlijk omdat het te ver is om er in een normale vakantie naar toe te varen. Extra leuk dus voor trailer-sailors om zo'n schitterend en veilig vaargebied wel te bezoeken. Wie enthousiast is en serieuze plannen heeft om naar dit gebied te karren, mag ons altijd voor meer details bellen.

Nico en Anneke Griffioen 0546 571754 / 532940 anneke.griffioen@wxs.nl